Sosiaali- ja terveysvaliokunta

Torstai 30.11.2023 klo 19.00—19.40 ja 20.15—22.00

Läsnä
puheenjohtaja Krista Kiuru sd
varapuheenjohtaja Mia Laiho kok
jäsen Li Andersson vas
jäsen Kim Berg sd
jäsen Bella Forsgrén vihr
jäsen Hilkka Kemppi kesk
jäsen Hanna-Leena Mattila kesk
jäsen Ville Merinen sd
jäsen Ilmari Nurminen sd
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Anne Rintamäki ps
jäsen Pia Sillanpää ps
jäsen Oskari Valtola kok
jäsen Henrik Wickström r
jäsen Ville Väyrynen kok
varajäsen Mari Kaunistola kok
varajäsen Milla Lahdenperä kok

Sihteerit
valiokuntaneuvos Sanna Pekkarinen
valiokuntaneuvos Päivi Salo
valiokuntaneuvos Harri Sintonen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 17 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 74/2023 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi yleisestä asumistuesta annetun lain muuttamisesta A 3

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Vpj. Laiho ehdotti ed. Reijosen kannattamana, että pidetään kokoustauko klo 19.40 alkaen siten, että kokousta jatketaan klo 20.15.

Ed. Andersson ehdotti ed. Nurmisen kannattamana, että kokousta jatketaan klo 20.00.

Toimitettiin nimenhuutoäänestys.

Vpj. Laihon ehdotusta kannattivat: Laiho, Reijonen, Rintamäki, Räsänen, Sillanpää, Väyrynen, Wickström, Kaunistola ja Lahdenperä.

Ed. Anderssonin ehdotusta kannattivat: Kiuru, Andersson, Forsgrén Merinen ja Nurminen

Tyhjää äänestivät: Kemppi ja Mattila.

Vpj. Laihon ehdotus hyväksyttiin äänin 9—6, 2 tyhjää.

Valiokunta aloitti asian yksityiskohtaisen käsittelyn.

Ed. Kemppi ehdotti ed. Mattilan kannattamana vastalauseesta 1 ilmeneviä pykälämuutoksiä. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—2, 6 tyhjää.

Ed. Nurminen ehdotti ed. Anderssonin kannattamana, että esitys hylätään. Mietintöluonnos hyväksyttiin äänin 9—6, 2 tyhjää.

Muutettiin kappaleen 2 viimeinen virke kuulumaan seuraavasti: "*Esityksen (s. 23) mukaan ehdotetuilla muutoksilla on sekä työnteon kannustimia heikentäviä että niitä parantavia vaikutuksia. Kokonaisvaikutukset työllisyyteen ovat esityksen mukaan vähäisiä.*"

Vpj. Laiho ehdotti ed. Reijosen kannattamana, että kappaleen 9 ensimmäinen virke siirretään kappaleen 7 loppuun ja sen jälkeen lisätään uusi virke seuraavasti: "*Ympäristövaliokunta pitää tavoitetta tasapainottaa julkista taloutta ja edistää työllisyyttä painavana perusteluna sosiaaliturvan muutoksille.*" Vpj. Laihon ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Muutettiin kappaleen 8 toisesta virkkeestä sanat "*heikommassa asemassa*" sanaksi "*pienituloisiin*". Vpj. Laiho ehdotti ed. Reijosen kannattamana, että kappaleen 9 loppuosa poistetaan. Vpj. Laihon ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Vpj. Laiho ehdotti ed. Reijosen kannattamana, että kappaleen 10 ensimmäisestä virkkeestä sana "*siirtyy*" muutetaan muotoon "*voi siirtyä*", kappaleesta poistetaan virkkeet "*Toimeentulotuen käyttö heikentää tiukemman tuloharkintansa takia työn taloudellista kannustavuutta ja sen tiukempi tarveharkinta tekee työn vastaanottamisesta myös byrokraattisempaa. Pitkäaikaisella toimeentulotuen tarpeella on todettu olevan yhteys hyvinvoinnin ja*

terveyden ongelmiin sekä ylisukupolviseen huono-osaisuuteen. Valtiontalouden tarkastusvirasto on keväällä 2023 julkaisemassaan asumistukea koskevassa selvityksessään suosittanut, että valtioneuvoston tulisi sosiaaliturvauudistuksen valmistelussa pyrkiä kehittämään ratkaisuja, jotka vähentäisivät viimesijaiseksi ja väliaikaiseksi tarkoitetun toimeentulotuen tarvetta asumisen tukemisessa. Esityksen ehdotukset eivät tue tämän suosituksen toteutumista." ja lisätään uusi virke: "*Valiokunta pitää tärkeänä, että hallitusohjelmassa mainittu toimeentulotuen kokonaisuudistus toteutetaan."* Vpj. Laihon ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Vpj. Laiho ehdotti ed. Reijosen kannattamana, että kappaleesta 12 poistetaan viimeinen virke: "*Korvausprosentin laskeminen heikentää lähtökohtaisesti tuensaajien taloudellista toimeentuloa, etenkin niillä, jotka eivät ole oikeutettuja toimeentulotukeen.*" Vpj. Laihon ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Vpj. Laiho ehdotti ed. Reijosen kannattamana, että kappaleesta 15 poistetaan "*Valiokunta kiinnittää kuitenkin huomiota siihen, että huojennuksen euromääräiset vaikutukset ovat melko pieniä, kun otetaan huomioon ehdotettujen muutosten kokonaisvaikutukset lapsiperheiden asemaan ja lapsiperheisiin samanaikaisesti kohdistuvat muutokset, kuten HE 73/2023:ssa esitettävä työttömyysturvan lapsikorotusten poistaminen.*" Vpj. Laihon ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

Vpj. Laiho ehdotti ed. Reijosen kannattamana, että kappaleen 17 keskimmäisestä virkkeestä muutetaan ilmaisu "*heikkenevät*" ilmaisuksi "*voivat heiketä*". Vpj. Laihon ehdotus hyväksyttiin äänin 8—9.

4. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

5. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on perjantaina 1.12.2023 klo 8.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Päivi Salo